

**Saugos duomenų lapas
pagal 1907/2006/EB, 31 straipsnis**

Spausdinimo data: 29.09.2014

Versijos numeris 1

Peržiūrėta: 29.09.2014

1. SKIRSNIS. Medžiagos arba mišinio ir bendrovės arba įmonės identifikavimas

· Saugos duomenų lapo pildymo data: 20.08.2014

· **1.1 Produkto identifikatorius**

· Prekybos ženklas: **ULTEM 1010 Support**

· **1.2 Medžiagos ar mišinio nustatyti naudojimo būdai ir nerekomenduojami naudojimo būdai**
Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

· **Medžiagos / mišinio panaudojimas** Support Filament for Stratasys®, Inc. FDM™ Modeler

· **1.3 Išsami informacija apie saugos duomenų lapo teikėją**

· **Gamintojas / tiekėjas**

Stratasys, Inc.

7665 Commerce Way

Eden Prairie, MN 55344

USA

Tel +1 952 937 3000

Fax +1 952 937 0070

For information in Europe contact:

C.S.B. GmbH

Düsseldorfer Straße 113

D-47809 Krefeld

Germany

Tel.: +49-2151-6520860

Fax: +49-2151-6520869

E-Mail: info@csb-online.de

· **Saugos duomenų lapą atsakingo kompetentingo asmens elektroninio pašto adresas** sdb@csb-online.de

· **Informacijos šaltinis:** Produkto saugos skyrius

· **1.4 Pagalbos telefono numeris:** Kadangi virš arba šalia toksikologinės informacijos centras

2. SKIRSNIS. Galimi pavojai

· **2.1 Medžiagos ar mišinio klasifikavimas**

· **Klasifikavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008** Gaminys neklasifikuojamas pagal KŽP reglamentą.

· **Klasifikavimas pagal Tarybos direktyvą 67/548/EEB arba direktyvą 1999/45/EB** atkrenta

· **Klasifikavimo sistema:**

Produktas neženklintinas pagal paskutiniąją "Bendrojo mišinių klasifikavimo ES direktyvos" aprašymo redakciją

· **2.2 Ženklavimo elementai**

· **Ženklavimas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1272/2008** atkrenta

· **Pavojaus piktogramos** atkrenta

· **Signalinis žodis** atkrenta

· **Teiginiai apie pavojų** atkrenta

· **2.3 Kiti pavojai**

· **PBT ir vPvB vertinimo rezultatai**

· **PBT:** Nevartotina.

· **vPvB:** Nevartotina.

3. SKIRSNIS. Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis

· **3.2 Cheminė charakteristika: Mišiniai**

· **Aprašymas:**

Mišinys

Polyarylethersulfones

· **Pavojingos sudedamosios medžiagos :** atkrenta

**Saugos duomenų lapas
pagal 1907/2006/EB, 31 straipsnis**

Spausdinimo data: 29.09.2014

Versijos numeris 1

Peržiūrėta: 29.09.2014

Prekybos ženklas: ULTEM 1010 Support

(Puslapio 1 tęsinys)

4. SKIRSNIS. Pirmosios pagalbos priemonės

- **4.1 Pirmosios pagalbos priemonių aprašymas**
- **Bendra informacija:** Produktu suteptus drabužius pašalinti.
- **Įkvėpus:**
Garantuoti tyrą orą, tęsiantis negalavimams, kreiptis į gydytoją.
Įkvėpus besiskaidančių produktų paveiktą žmogų perkelti į gryną orą ir nuraminkite. Suteikite medicinines pagalbas.
- **Po kontakto su oda:**
Nuplaukite su vandeniu ir muilu
Po kontakto su ištirpusiu produktu skubiai atvėsinti šaltu vandeniu.
Sukietėjusią masę neplėšti nuo odos.
Nedelsiant iškviesti gydytoją.
- **Po kontakto su akimis:**
Akis, atkėlus akių vokus, keletą minučių plauti tekančiu vandeniu. Negalavimams nesiliaujant, pasikonsultuoti su gydytoju.
Išimti kontaktinius lęšius, jeigu jie yra ir jeigu lengvai galima tai padaryti. Toliau plauti akis.
- **Prarijus:**
Praskalauti burną ir išgerti didelį kiekį vandens.
Išliekant simptomams, pasikonsultuoti su gydytoju.
- **4.2 Svarbiausi simptomai ir poveikis (ūmus ir uždelstas)** Nėra jokių kitų svarbių informacijų.
- **4.3 Nurodymas apie bet kokios neatidėliotinos medicinos pagalbos ir specialaus gydymo reikalingumą** simptominių gydymą

5. SKIRSNIS. Priešgaisrinės priemonės

- **5.1 Gesinimo priemonės**
- **Tinkamos gesinimo medžiagos:**
CO₂, gesinimo milteliai arba vandens srovė. Didesnį gaisrą gesinti vandens srove arba alkoholiui atspariomis putomis.
- **Dėl saugumo sumetimų netinkamos gesinimo medžiagos:** Vanduo pilna srove
- **5.2 Specialūs medžiagos ar mišinio keliami pavojai**
Anglies monoksidas ir anglies dioksidas
Sieros oksidai (SO_x)
Formaldehydai
Esant tam tikroms gaisro ypatybėms, neatmetama kitų nuodingų medžiagų pėdsakų galimybė.
Risk of dust explosion if enriched with fine dust in presence of air.
Aldehydes
- **5.3 Patarimai gaisrininkams**
- **Ypatingos saugos priemonės:** Nešioti nuo aplinkos oro nepriklausantį kvėpavimo apsaugos prietaisą.
- **Kitos nuorodos**
Gaisro ir gesinimo vandens likučiai turi būti sutvarkyti pagal atitinkamas žinybines instrukcijas.

6. SKIRSNIS. Avarijų likvidavimo priemonės

- **6.1 Asmens atsargumo priemonės, apsaugos priemonės ir skubios pagalbos procedūros**
Garantuoti pakankamą vėdinimą.
Vengti dulkių susidarymo.
Vengti ugnies šaltinių.
Neįkvėpti dulkių.
Vengti patekimo ant odos ir į akis.
Dėl išpildo/išbarstyto produkto kyla pavojus paslysti.
- **6.2 Ekologinės atsargumo priemonės:**
Neleisti patekti į kanalizaciją/paviršinius vandenis/gruntinius vandenis.

(Tęsinys 3 psl.)

**Saugos duomenų lapas
pagal 1907/2006/EB, 31 straipsnis**

Spausdinimo data: 29.09.2014

Versijos numeris 1

Peržiūrėta: 29.09.2014

Prekybos ženklas: ULTEM 1010 Support

(Puslapio 2 tęsinys)

- **6.3 Izoliavimo ir valymo procedūros bei priemonės:**
 - Garantuoti pakankamą vėdinimą.
 - Surinkti mechaniniu būdu.
 - Leisti sukietėti, surinti mechaniniu būdu.
 - Pritaikytose talpose nugabenti perdirbimui arba sunaikinimui.
 - Surinktą medžiagą sunaikinti pagal instrukcijas.
- **6.4 Nuoroda į kitus skirsnius**
 - Informacija apie saugų vartojimą pateikiama 7 skyriuje.
 - Informacija apie asmens saugos priemonės pateikiama 8 skyriuje.
 - Informacija apie sunaikinimą pateikiama 13 skyriuje.

7. SKIRSNIS. Naudojimas ir sandėliavimas

- **7.1 Su saugiu tvarkymu susijusios atsargumo priemonės**
 - Garantuoti gerą darbo vietos vėdinimą/nutraukimą.
 - Vengti dulkių susidarymo.
 - Dulkes, kurių neįmanoma išvengti, būtina reguliariai surinkti.
 - Neįkvėpti dulkių.
 - Vengti ilgalaikio arba pasikartojančio kontakto su oda.
 - Vengti patekimo į akis.
 - Laikytis visų taikomų darbo vietoje ribos.
- **Nuorodos apsaugai nuo gaisro ir sproginimo:**
 - Imptis priemonių elektros krūvio susidarymui išvengti.
 - Vengti ugnies šaltinių - nerūkyti.
- **7.2 Saugaus sandėliavimo sąlygos, įskaitant visus nesuderinamumus**
- **Sandėliavimas:**
 - **Reikalavimai sandėliavimo patalpoms ir talpoms:** Stebėti vandens įstatymus ir teisės aktus.
 - **Nuorodos dėl laikymo bendrai:** Nereikalaujama.
 - **Kitos sandėliavimo nuorodos:**
 - Talpas laikyti gerai vėdinamoje vietoje.
 - Laikyti vėsioje ir sausoje vietoje gerai uždarytuose induose.
- **7.3 Konkretus (-ūs) galutinio naudojimo būdas (-ai)** Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

8. SKIRSNIS. Poveikio prevencija/asmens apsauga

- **Papildomos nuorodos techninės įrangos pritaikymui:** Jokių kitų nuorodų, žr. 7 pkt.
- **8.1 Kontrolės parametrai**
- **Sudedamosios dalys su darbo vietoje stebėtinomis vertėmis:**
 - Laikykites visų darbo vietoje koncentracijų ribų dulkių.
- **Papildomos nuorodos:** Už pagrindą buvo paimti sudarymo metu galioję sąrašai.
- **8.2 Poveikio kontrolė**
- **Asmens saugos priemonės:**
- **Bendrosios saugos ir higienos priemonės:**
 - Laikyti atokiai nuo maisto produktų, gėrimų ir pašarų.
 - Darbo metu nevalgyti, negerti, nerūkyti, nešniurkščioti.
 - Neįkvėpti dulkių.
 - Vengti ilgalaikio arba intensyvaus kontakto su oda.
 - Vengti kontakto su akimis.
 - Prieš pertraukas ir baigus darbą nusiplauti rankas.
- **Kvepavimo takų apsauga:**
 - Jei visi darbo vietos būti išlaikytos kritinės ribos ir užtikrinamas geras vėdinimas, jokių specialių atsargumo priemonių, būtinų.
 - Naudokite kvėpavimo apsaugą esant dulkių susidarymą.

(Tęsinys 4 psl.)

**Saugos duomenų lapas
pagal 1907/2006/EB, 31 straipsnis**

Spausdinimo data: 29.09.2014

Versijos numeris 1

Peržiūrėta: 29.09.2014

Prekybos ženklas: ULTEM 1010 Support

(Puslapio 3 tęsinys)

· Rankų apsauga:
Apsauginės pirštinės
Use heat resistant gloves when handling hot / molten product.
Siekiant išvengti odos problemų, pirštinių dėvėjimą būtina sumažinti iki būtinos ribos.
Prieš kiekvieną pakartotinį pirštinių užsidėjimą būtina patikrinti sandarumą.
Medžiaga, iš kurios gaminama pirštinė, privalo būti nepralaidi ir atspari produktui / medžiagai / mišiniui.
Dėl testų nebuvimo rekomendacija dėl tinkamos pirštinių medžiagos apsaugai nuo produkto / ruošinio / chemikalų mišinio nepateikiama.
Pirštinių medžiagą rinktis atsižvelgiant į praskiskverbimo, trynimosi ir suirimo laiką.
· Pirštinių medžiaga
Tinkamų apsauginių pirštinių parinkimas priklauso ne tik nuo medžiagos, tačiau ir nuo kitų kokybinių rodiklių, kurie kiekvieno gamintojo yra skirtingi. Kadangi produktas yra daugelio medžiagų derinys, pirštinių medžiagos atsparumas negali būti apskaičiuotas iš anksto ir todėl tikrintinas prieš kiekvieną naudojimą.
· Pirštinių medžiagos persigėrimo laikotarpis
Apsauginės pirštinės turėtų būti pakeistas pirmųjų požymių susidėvėjimo.
Tikslaus apsauginių pirštinių susidėvėjimo laiko teirautis gamintojo ir laikytis nurodytos trukmės.
· Akių apsauga: Apsauginiai akiniai
· Kūno apsauga:
Wear heat-resistant protective clothing when handling hot/molten product.
Kūno apsaugą reikia pasirinkti priklausomai nuo veiklos ir galimo poveikio.

9. SKIRSNIS. Fizinės ir cheminės savybės

· 9.1 Informacija apie pagrindines fizines ir chemines savybes
· Bendra informacija
· Išvaizda:
Forma: Granulės
Spalva: Įvairiaspalvis(ė), pagal nudažymą
· Kvapas: *Bekvapis(ė)*
· Kvapo atsiradimo slenkstis: *Nėra duomenų*
· pH vertė: *netaikytina*
· Sudėties pakeitimas
Tirpimo taškas / Tirpimo sritis: Nenustatyta
Virimo taškas / Virimo sritis: Nėra duomenų
· Užsidegimo taškas: *Nėra duomenų*
· Degumas (kietas, dujinis): *Nėra duomenų*
· Uždegimo temperatūra: *Nėra duomenų*
· Suirimo temperatūra: *Nėra duomenų*
· Savaiminis užsidegimas: *Produktas savaime neužsidega.*
· Sprogimo pavojus: *Produktas nekelia sprogimo pavojaus.*
· Sprogimo riba :
Žemutinė: nenustatyta
Viršutinė: nenustatyta
· Gaisrą skatinančios savybės *netaikytina*
· Garų slėgis: *Nėra duomenų*
· Tankis: *Nėra duomenų*
· Reliatyvus tankis *Nėra duomenų*
· Garų tankis *Nėra duomenų*
· Garavimo greitis *Nėra duomenų*

(Tęsinys 5 psl.)

**Saugos duomenų lapas
pagal 1907/2006/EB, 31 straipsnis**

Spausdinimo data: 29.09.2014

Versijos numeris 1

Peržiūrėta: 29.09.2014

Prekybos ženklas: ULTEM 1010 Support

(Puslapio 4 tęsinys)

· Tirpumas / Maišymas su vandeniu:	Nėra duomenų
· Atsiskyrimo koeficientas (n-oktanolis/vanduo)	Nėra duomenų
· Viskoziškumas:	
· Dinaminis:	netaikytina
· Kinematinis:	netaikytina
· 9.2 Kita informacija	Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

10. SKIRSNIS. Stabilumas ir reaktingumas

- **10.1 Reaktingumas** žr. 10.3
- **10.2 Cheminis stabilumas**
- **Terminis irimas / vengtinios sąlygos:**
Nesuyra tinkamai sandėliuojant ir vartojant.
Venkite poveikis, trinties, šilumos, kibirkščių, elektrostatiniai krūviai.
Siekiant išvengti suirimo, neperkaitinti.
- **10.3 Pavojingų reakcijų galimybė**
Kaitinant daugiau nei iki suirimo taško, galimas toksiškų garų išsiskyrimas.
- **10.4 Vengtinios sąlygos** Nėra jokių kitų svarbių informacijų.
- **10.5 Nesuderinamos medžiagos:** Nėra jokių kitų svarbių informacijų.
- **10.6 Pavojingi skilimo produktai:**
Anglies monoksidas
Sieros oksidas (Sox)
Ketones
Organic acids
Aldehydai

11. SKIRSNIS. Toksikologinė informacija

- **11.1 Informacija apie toksinį poveikį**
- **Ūmus toksiškumas:**
- **Klasifikacijai svarbios LD/LC50 vertės:** Nėra duomenų
- **Pirminis perštėjimo efektas:**
- **prie odos:** Dulkių dalelės gali mechaniškai dirginti odą.
- **prie akies:** Dulkių dalelės gali mechaniškai dirginti akis.
- **Paūmėjęs arba chroniškas toksiškumas:** Nėra duomenų
- **Papildomos toksikologinės nuorodos:**
Pagal kriterijus, pateikiamus paskutinėje aktualioje bendrųjų ES mišinių klasifikavimo nuostatų redakcijoje, produktą ženklinti neprivaloma.
Remiantis mūsų patirtimi bei turima informacija, naudojant kvalifikuotai ir vartojant pagal instrukciją, produktas nesukelia sveikatai pavojingų reiškinių.
- **Jautrinimą,** Nežinomas joks dirginantis poveikis.
- **Kartotinių dozių toksiškumą** Nėra duomenų
- **CMR padarinius (kancerogeniškumą, mutageniškumą ir toksiškumą reprodukcijai)**
Remiantis dabartinėmis žiniomis jokių CMR poveikis žinomas.

12. SKIRSNIS. Ekologinė informacija

- **12.1 Toksiškumas**
- **Vandeninis toksiškumas:** Nėra jokių kitų svarbių informacijų.
- **12.2 Patvarumas ir skaidomumas** Pagal ligšiolinę patirtį šis produktas yra inertiškas ir nedegraduojantis.
- **12.3 Bioakumuliacijos potencialas** Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

(Tęsinys 6 psl.)

**Saugos duomenų lapas
pagal 1907/2006/EB, 31 straipsnis**

Spausdinimo data: 29.09.2014

Versijos numeris 1

Peržiūrėta: 29.09.2014

Prekybos ženklas: ULTEM 1010 Support

(Puslapio 5 tęsinys)

- **12.4 Judumas dirvožemyje** Nėra jokių kitų svarbių informacijų.
- **Kitos ekologinės nuorodos:**
- **Bendrosios nuorodos:** 1 (Savarankiška klasifikacija) vandens užteršimo klasė: silpnai teršiantis vandenį.
- **12.5 PBT ir vPvB vertinimo rezultatai**
- **PBT:** Nevartotina.
- **vPvB:** Nevartotina.
- **12.6 Kitas nepageidaujamas poveikis** Nėra jokių kitų svarbių informacijų.

13. SKIRSNIS. Atliekų tvarkymas

- **13.1 Atliekų tvarkymo metodai**
- **Rekomendacija:** Atsikratymas pagal žinybinį reglamentą.
- **Europos atliekų katalogas**
Atliekų šalinimo pagrindiniai skaičiai nuo EB turi būti skiriamas priklausomai nuo kilmės ir perdirbimo.
- **Nevalytos pakuotės:**
- **Rekomendacija:** Atsikratymas pagal žinybinį reglamentą.

14. SKIRSNIS. Informacija apie gabenimą

· 14.1 UN numeris	
· ADR, IMDG, IATA	atkrenta
· 14.2 JT teisingas krovinio pavadinimas	
· ADR	atkrenta
· IMDG, IATA	atkrenta
· 14.3 Gabenimo pavojingumo klasė (-s)	
· ADR, IMDG, IATA	
· klasė	atkrenta
· 14.4 Įpakavimo grupė	
· ADR, IMDG, IATA	atkrenta
· 14.5 Pavojus aplinkai:	
· Marine pollutant:	Ne
· 14.6 Specialios atsargumo priemonės naudotojams	Nevartotina.
· 14.7 Nesupakuotų krovinių vežimas pagal MARPOL 73/78 II priedą ir IBC kodeksą	Nevartotina.
· Transportavimas/kitos nuorodos:	Pagal minimas instrukcijas krovinyms nepavojingas.
· UN "Model Regulation":	-

15. SKIRSNIS. Informacija apie reglamentavimą

- **15.1 Su konkrečia medžiaga ar mišiniu susiję saugos, sveikatos ir aplinkos teisės aktai**
- **Nacionaliniai normatyvai:**
- **Instrukcija sutrikimų atvejui:** Direktyva 96/82/EB nevykdyti.
- **Vandens taršos klasė:** 1 (Savarankiška klasifikacija) vandens užteršimo klasė: silpnai teršiantis vandenį.
- **15.2 Cheminės saugos vertinimas:** Cheminės saugos vertinimas nebuvo atliktas.

**Saugos duomenų lapas
pagal 1907/2006/EB, 31 straipsnis**

Spausdinimo data: 29.09.2014

Versijos numeris 1

Peržiūrėta: 29.09.2014

Prekybos ženklas: ULTEM 1010 Support

(Puslapio 6 tęsinys)

16. SKIRSNIS. Kita informacija

Duomenys pateikti pagal šiandieninę mūsų žinių būklę, tačiau nepateikia produkto savybių garantijos ir nėra pagrindas sutartiniams teisiniams santykiams.

· Duomenų suvestinę sudarantis skyrius:

C.S.B. GmbH

Düsseldorfer Str. 113

D-47809 Krefeld

Tel.: +49-(0)2151-652086-0

Fax: +49-(0)2151-652086-9

· Santrumpos ir akronimai:

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent